ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ ІХ СКЛИКАННЯ

П'ЯТА СЕСІЯ

ПОЗАЧЕРГОВЕ ЗАСІДАННЯ

Стенограма пленарного засідання **27** квітня **2021** року

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ ІХ СКЛИКАННЯ

П'ЯТА СЕСІЯ

ПОЗАЧЕРГОВЕ ЗАСІДАННЯ

Стенограма пленарного засідання 27 квітня 2021 року

Редакційне управління Головного управління документального забезпечення Апарату Верховної Ради України

3MICT

<u>Позачергове засідання</u> (Вівторок, 27 квітня 2021 року)

Заява депутатської фракції «Голос»	5
Прийняття в першому читанні за основу проектів законів:	
«Про внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2021 рік» щодо збільшення видатків на забезпечення здійснення правосуддя місцевими, апеляційними судами»	6
«Про внесення змін до деяких законів України щодо активізації діяльності наукових парків»	7
«Про фінансові послуги та фінансові компанії»	13
«Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо удосконалення правового регулювання страхування сільськогосподарської продукції з державною підтримкою»	18
Заява депутатської фракції «Батьківщина»	23
Прийняття Закону «Про основні засади молодіжної політики»	24
Прийняття рішення про направлення на доопрацювання Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення затриманому, підозрюваному, обвинуваченому, засудженому права на отримання правової допомоги» з пропозиціями Президента України від 4 вересня 2019 року	25
Внесення змін до:	
деяких законодавчих актів щодо забезпечення поетапного впровадження Єдиної судової інформаційно-телекомунікаційної системи	25

Закону України «Про судоустрій і статус суддів»	
щодо врегулювання окремих питань проходження	
служби у Службі судової охорони	25
Прийняття в першому читанні за основу зі скороченням	
наполовину строків підготовки до другого читання	
проекту Закону «Про внесення змін до Кримінального	
процесуального кодексу України щодо запровадження	
інформаційно-телекомунікаційної системи досудового	
розслідування»	26
Внесення змін до розділу II «Прикінцеві та перехідні	
положення» Закону України «Про внесення змін	
до деяких законів України щодо зменшення дефіциту	
брухту чорних металів на внутрішньому ринку»	30
Прийняття в першому читанні за основу проекту Закону	
«Про внесення змін до статті 22 Закону України	
«Про рекламу» щодо реклами електронних сигарет	
і рідин, що використовуються в електронних сигаретах»	31
Прийняття рішення про направлення на повторне перше читання	
проекту Закону «Про організації водокористувачів	
та стимулювання гідротехнічної меліорації земель»	37
Внесення змін до Кримінального процесуального кодексу	
України щодо вдосконалення окремих положень	
у зв'язку із здійсненням спеціального	
досудового розслідування	41
Результати поіменної реєстрації	

Результати поіменного голосування

ПОЗАЧЕРГОВЕ ЗАСІДАННЯ

Зал засідань Верховної Ради України 27 квітня 2021 року, 16 година 27 хвилин

Веде засідання Голова Верховної Ради України РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, на вимогу 153 народних депутатів України та відповідно до частини восьмої статті 19 Регламенту Верховної Ради України ми сьогодні проводимо чергове позачергове пленарне засідання Верховної Ради України.

Прошу народних депутатів підготуватися до реєстрації. Нагадую: реєстрація відбувається шляхом натискання... Сергію Володимировичу, ви ж знаєте. Готові? Прошу реєструватися.

У залі зареєструвалися 320 народних депутатів України. Позачергове пленарне засідання Верховної Ради України оголошується відкритим. Переходимо до розгляду питань порядку денного.

Надійшла заява з проханням оголосити перерву, яку готові замінити на виступ.

Соломія Анатоліївна Бобровська.

БОБРОВСЬКА С.А., секретар Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Фракція «Голос». Насамперед хочу сказати, що ми з колегою нещодавно повернулися з лінії розмежування, де мали змогу відвідати наших військових, хлопців і дівчат, починаючи від ДУКу, командування Операції Об'єднаних сил, Сил спеціальних операцій, завершуючи Військово-Морськими Силами Збройних Сил України. Хочу подякувати їм з цієї трибуни і привітати з прийдешніми святами всю нашу армію. І хотіла би, щоб окрім хвилин мовчання, які ми дуже часто оголошуємо в парламенті, ми їх привітали і подякували за їхню готовність відстоювати нашу державу (Оплески). Дякую. Повірте, їм буде дуже приємно.

Ми дуже багато говорили про те, що в українському суспільстві забувають про цінність військового, ветерана, як часто ми забуваємо просто дякувати їм за їхню службу. Але, крім цього, хотіла би звернути вашу увагу на інші речі, які стосуються, зокрема, Азовського моря. Ми давно забули як воно, бути морською державою, і бачимо як складно Військово-Морським Силам підніматися та заново будувати свою спроможність і потужності.

Цього разу ми мали змогу вийти в Азовське море і фактично підійти на відстань у півтори милі до корабля Берегової охорони Прикордонної служби

ФСБ Російської Федерації, де нам було двічі надано попередження про неможливість підходу до їхнього корабля. Ба більше, він знаходиться на відстані 4-5 миль від узбережжя Маріуполя і спокійно моніторить, що відбувається в морі і що відбувається на березі.

Так от, шановні колеги, щоб ви розуміли, 17 років тому, а саме 23 квітня, у цьому залі був ратифікований так званий Керченський договір, яким передбачається, що Азовське море — це спільне історичне море і води для використання Російською Федерацією і Державою Україна, і фактично дві країни будуть дозволяти одна одній заходити через Керченську протоку, використовувати в своїх цілях порти і пропускати за певним режимом ті чи інші державні, військові чи комерційні судна.

3 2014 року, після того, як відбувалася агресія і анексія Кримського півострова, москалі «клали» на цей договір великий «болт». Що це означає? Це означає, що вони спокійно побудували міст. Це означає, що вони контролюють наших рибалок, наших військових, і саме вони дають дозвіл на прохід Керченською протокою, а не Україна, яка навіть не може підійти до жодного їхнього корабля і здійснити перевірку, тому що у нас, за великим рахунком, немає військової спроможності.

Дуже прошу мій, профільний комітет, Верховного Головнокомандувача, а також уряд розглянути можливість щодо денонсації цієї угоди, щоб припинити грати за правилами Російської Федерації, яка чітко говорить про те, що «червоні лінії» буде встановлювати саме вона, а тому не буде використовувати жоден міжнародний договір у рамках законодавства.

Прошу вас звернути на це увагу (Оплески).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, переходимо до розгляду питань порядку денного.

Перше питання — це проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2021 рік» щодо збільшення видатків на забезпечення здійснення правосуддя місцевими, апеляційними судами» (№ 5304). Нам необхідно прийняти рішення про включення цього питання до порядку денного позачергового пленарного засідання.

Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

(3a) - 275.

Рішення прийнято.

Пропонується розглянути це питання за скороченою процедурою. Прошу підтримати та проголосувати. Без обговорення?

Ставиться на голосування пропозиція про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2021 рік»

щодо збільшення видатків на забезпечення здійснення правосуддя місцевими, апеляційними судами» за основу.

Прошу підтримати та проголосувати.

(3a) - 271.

Рішення прийнято.

В цілому?

Ставиться на голосування... (*Шум у залі*). Хто проти? Дві фракції проти. Точно дві проти? Навіть якщо один народний депутат проти. Пане голово комітету, ви наступного разу з колегами спілкуйтеся.

Наступне питання — це проект Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо активізації діяльності наукових парків» (№ 4236). Різниця. У вас все одно далі…

Пропонується розглянути це питання за скороченою процедурою. Прошу підтримати та проголосувати.

(3a) - 272.

Рішення прийнято.

Ваше, колеги. Туди підійдіть, будь ласка, Іване Григоровичу.

До слова запрошується перший заступник міністра освіти і науки Кизим Микола Олександрович.

КИЗИМ М.О., *перший заступник міністра освіти і науки України*. Шановний Голово Верховної Ради України! Шановні народні депутати України! Міністерство освіти і науки України розробило проект Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо активізації діяльності наукових парків».

Проект законодавчого акта розроблено на виконання Програми діяльності Кабінету Міністрів України. Прийняття законопроекту сприятиме вирішенню таких проблем як ускладнений бюрократичними заходами процес створення наукових парків, заборона для закладів вищої освіти та наукових установ бути засновниками декількох наукових парків, відсутність власної інфраструктури та, як наслідок, необхідність використання значного обсягу коштів на оренду приміщення та обладнання.

Законопроектом пропонується надати закладам вищої освіти та науковим установам право створювати наукові парки без погодження з Міністерством освіти і науки, а також самостійно визначати напрями своєї діяльності (внесення змін до статей 7 та 8 Закону України «Про наукові парки»), право бути засновником декількох наукових парків (зміни до статті 13 Закону України «Про наукові парки»), можливість надавати в оренду приміщення для розміщення наукових парків на пільгових умовах (зміни до статті 20 Закону України «Про наукові парки»).

Проект закону пройшов громадське обговорення. Він погоджений з усіма зацікавленими центральними органами виконавчої влади, підтриманий Комітетом з питань освіти, науки та інновацій і Комітетом з питань інтеграції України до Європейського Союзу з пропозицією розглянути його в першому читанні та прийняти за основу.

Міністерство освіти і науки України просить народних депутатів підтримати цей законопроект.

Дякую за увагу.

Веде засідання заступник Голови Верховної Ради України КОНДРАТЮК О.К.

ГОЛОВУЮЧА. Дякуємо. До слова запрошується співдоповідач – голова підкомітету Комітету з питань освіти, науки та інновацій Колюх Валерій Вікторович.

Будь ласка, пане Валерію.

КОЛЮХ В.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій (одномандатний виборчий округ № 92, Київська область, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги! Комітет Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій відповідно до вимог статті 93 Регламенту Верховної Ради України на своєму засіданні 12 березня 2021 року розглянув проект Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо активізації діяльності наукових парків» (№ 4236), поданий Кабінетом Міністрів України. Як зазначив представник Міністерства освіти і науки, метою прийняття проекту законодавчого акта є підвищення ефективності здійснення науковими парками інноваційної діяльності.

Відповідно до статті 114 Регламенту Верховної Ради України Комітет з питань освіти, науки та інновацій рекомендує Верховній Раді України проект Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо активізації діяльності наукових парків» (№ 4236) за результатами розгляду в першому читанні прийняти за основу.

Прошу підтримати.

Веде засідання Голова Верховної Ради України РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Будь ласка, запишіться на виступи від депутатських фракцій та груп: два — за, два — проти.

Устенко Олексій Олегович.

УСТЕНКО О.О., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Колеги,

дуже важливий законопроект. Вчора були роковини Чорнобильської катастрофи. Уявіть собі, якби, не дай Боже, така трагедія трапилася сьогодні, де б ми взяли таку кількість хіміків, таку кількість фізиків, які б дуже швидко відреагували на проблему? Тому важливо підтримувати наших науковців, підтримувати нашу молодь для того, щоб в Україні розвивалася наука.

Тридцять років наша наука фінансувалася за залишковим принципом, саме тому у нас сьогодні немає змоги швидко виготовити вакцину, тому у нас немає змоги зробити нашу країну інноваційною. Тому давайте проголосуємо і підтримаємо наших науковців.

Дякую (Оплески).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Кубів Степан Іванович.

КУБІВ С.І., член Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Прошу передати слово Олексію Гончаренку.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Гончаренко Олексій Олексійович.

ГОНЧАРЕНКО О.О., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 137, Одеська область, самовисуванець). Шановні друзі! Представник фракції «Європейська солідарність» і делегат від України у Парламентській асамблеї Ради Європи. Сьогодні сталася безпрецедентна подія: у Парламентській асамблеї Ради Європи регламентний комітет позбавив мене слова на три місяці за доносом, за скаргою голови російської делегації — віце-спікера «держдури» Російської Федерації Петра Толстого. Цей негідник, українофоб, антисеміт, європофоб, людина, на якій, знаєте, клейма нема де ставити, написав на мене скаргу за те, що я його ображаю, його і Путіна, і було прийнято рішення на три місяці позбавити мене слова. Насправді слово забирають не у мене, слово забирають не у нашої політичної сили, слово забирають в України (Оплески).

Ідея у них така: вони хочуть на наступному засіданні покарати мене і за цей прапор, прострілений російськими кулями, який мені передали українські військові для того, щоб я продемонстрував його у сесійному залі Парламентської асамблеї Ради Європи, що я і зробив. Хочу сказати одне — Україні ніколи ніхто не зможе закрити рота! Ми будемо боротися і відстоювати свої права: так було, так є і так буде. А пану Толстому і Путіну хочу передати одне: ти негідник! Ти знову можеш перекласти кожне моє слово і писати чергову кляузу чи скаргу — це максимум, на що ти здатний. У себя там, может быть, ты граф Толстой, а у нас ты ... простой!

Слава Україні! (Оплески).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Кириленко Іван Григорович.

КИРИЛЕНКО І.Г., член Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Дякую, пане Голово! Стосовно законопроекту, який ми розглядаємо, хочу зазначити наступне. По-перше, законопроект приводить чинне законодавство України, що регулює діяльність наукових парків, у відповідність із раніше прийнятими законами, тобто він їх уточнює і врегульовує. Уточнює також окремі положення законів України «Про інноваційну діяльність», «Про наукові парки» та «Про оренду державного та комунального майна» — це для тих, хто нас слухає зараз.

По-друге, законом, якщо ми його ухвалимо створюються умови для комерціалізації діяльності наукових парків, зокрема й за участі іноземних юридичних осіб, і це дуже важливо. Такий підхід може дати імпульс для розвитку науки на базі вищих навчальних закладів та стати запобіжником для відтоку інтелектуального ресурсу за кордон. Участь іноземних юридичних осіб у діяльності українських наукових парків ϵ більш прийнятною, ніж робота українських науковців в іноземних науково-дослідних інституціях, і це головний, принциповий висновок цього законопроекту.

Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради України пропонує встановити мінімальний розмір частки закладу вищої освіти або наукової установи в статутному капіталі наукового парку. Доцільне зауваження, це можна врегулювати і доопрацювати до другого читання. Законопроект важливий, прогресивний, перспективний, і, що найголовніше, нам треба за будь-яких умов зупиняти, зокрема й на законодавчому рівні, відтік інтелектуального потенціалу з України.

«Батьківщина» буде голосувати «за». Дякую.

Веде засідання заступник Голови Верховної Ради України КОНДРАТЮК О.К.

ГОЛОВУЮЧА. Дякуємо, Іване Григоровичу. Арешонков Володимир Юрійович, депутатська група «Довіра». Будь ласка, пане Володимире.

АРЕШОНКОВ В.Ю., член Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (одномандатний виборчий округ № 64, Житомирська область, самовисуванець). Дякую, пані головуюча! Депутатська група «Довіра», Житомирщина. Шановні колеги, нарешті на порядку денному законопроект, який стосується надзвичайно важливої, стратегічної галузі — галузі освіти і науки України.

Хочу подякувати представникам Міністерства освіти і науки, представникам профільного комітету за те, що ми сьогодні обговорюємо і готуємося прийняти надзвичайно важливий документ. Він широкий і надзвичайно глибокий за своїм змістом. Тому що йдеться не лише про окремий, вузький напрям, пов'язаний з науковими парками, а й виконання стратегічних, основоположних засад реформи системи вищої освіти в Україні, де ми передбачили широку автономізацію вищих навчальних закладів, створення умов для того, аби наші університети, науково-дослідні, проектні інститути мали змогу укладати договори з представниками бізнесу. Це також державно-приватне партнерство, впровадження широкого кола інноваційних технологій та їх практична реалізація. Саме ці важливі речі закладені в даний законопроект.

Наведу лише один приклад: Житомирський державний університет імені Івана Франка спільно з одним із підприємств Житомира намагався багато років створити прилади, що необхідні навчальним закладам системи загальної середньої освіти для облаштування кабінетів фізики, інформатики, хімії. Таким законом ми відкриваємо шлях для впровадження наукових досліджень.

Шановні колеги, депутатська група «Довіра» підтримує цей напрям і буде голосувати за цей законопроект. Закликаю всіх це зробити.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякуємо.

3 мотивів Наталія Піпа, фракція «Голос». Прошу.

ППА Н.Р., секретар Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій (одномандатний виборчий округ № 115, Львівська область, політична партія «Голос»). Доброго дня! Фракція «Голос», Львів, виборчий округ № 115. Наукові парки реально необхідні Україні, і вивести їх на міжнародний рівень допоможе саме цей законопроект.

На сьогодні дійсно немає чітко визначеного правового статусу наукових парків: у них ϵ проблеми з орендою приміщень, з обладнанням, і фактично кожен рух наукового парку треба узгоджувати з державою. Це ті рамки, які не дають їм розвиватися.

Наша позиція — потрібно підтримувати науку і наукові парки. Чотири основні речі, які впроваджує цей законопроект: перше — надає автономію закладам вищої освіти та науковим установам щодо створення наукових парків, друге — чітко визначає правовий статус наукових парків, третє — надає право науковим паркам самостійно визначити напрями діяльності і четверте — знімає обмеження у частині джерел фінансування наукових парків.

Цей законопроект не ідеальний, але це точно краще ніж те, що ми маємо сьогодні.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую. З мотивів Ірина Констанкевич, депутатська група «Партія «За майбутнє».

Будь ласка, пані Ірино.

КОНСТАНКЕВИЧ І.М., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (одномандатний виборчий округ № 23, Волинська область, самовисуванець). Депутатська група «Партія «За майбутнє», звичайно, підтримуватиме даний законопроект, оскільки ми, як і наші колеги, вважаємо, що наука — це майбутнє України. Тому що саме наука створює конкурентоспроможне середовище, вона створює прогрес.

Але водночас хотіла б наголосити, що даний законопроект, окрім того, що є зеленим світлом для розвитку наукових парків, він ще й робить спробу подолати дві хвороби, які панують в освітньо-науковому середовищі — це тотальна бюрократія і тотальне недофінансування. Тому ми просимо і уряд, і Президента України звернути увагу на ці дві проблеми, які стоять перед вітчизняною наукою та освітою: бюрократія та недофінансування.

Ми голосуємо «за», але сподіваємося, що кошти будуть виділені і на науку, і на освіту.

Дякую (Оплески).

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Ще один виступ з мотивів — Юлія Овчинникова, фракція «Слуга народу». Всі інші вже виступили, я так розумію.

Будь ласка, пані Юліє.

ОВЧИННИКОВА Ю.Ю., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики та природокористування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Доброго дня, шановні колеги. Хотіла б дуже коротку ремарочку додати: дуже важливо звернути увагу на те, що всі інновації в Європейському Союзі зараз містять довкілевий компонент. Тому я звернулася до голови профільного підкомітету, до комітету з тим, що все-таки важливо до другого читання внести ще й довкілевий компонент.

Якщо ми поглянемо на сайт міністерства, то побачимо, що офіційно в Україні існує 36 наукових парків. Якщо ми поглянемо на діяльність і функціонал кожного з цих парків, то побачимо, що більшість із них має цей екологічний, довкілевий компонент. Тому дуже важливо все-таки звернути увагу на статтю 360 Угоди про асоціацію між Україною та ЄС для того, щоб імплементувати екологічну політику в усі сфери.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Прошу підготуватися до голосування. Прошу всіх народних депутатів зайняти свої місця.

Веде засідання Голова Верховної Ради України РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставиться на голосування пропозиція про прийняття за основу проекту Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо активізації діяльності наукових парків» (№ 4236).

Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

(3a) - 330.

Рішення прийнято.

Дякую.

Наступне питання порядку денного — це проект Закону «Про фінансові послуги та фінансові компанії» (№ 5065). Пропонується прийняти рішення про включення цього питання до порядку денного позачергового пленарного засідання. Прошу підтримати та проголосувати.

(3a) - 279.

Рішення прийнято.

Пропонується розглянути це питання за скороченою процедурою. Прошу підтримати та проголосувати.

(3a) - 260.

Рішення прийнято.

До слова запрошується народний депутат України Гетманцев Данило Олександрович.

ГЕТМАНЦЕВ Д.О., голова Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Дякую. Шановні колеги, про що цей законопроект? У 2019 році, восени ми з вами прийняли так званий закон про банківський «спліт», який фактично ліквідував Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг і перерозподілив повноваження з регулювання небанківського фінансового ринку між Національним банком України та Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку. З 1 липня 2020 року Національний банк України перебрав на себе повноваження з регулювання ринку небанківських фінансових послуг.

Зазначений законопроект покликаний стати фундаментальним правовим актом, який буде врегульовувати відносини у сфері фінансових послуг. Відповідно, ним встановлюються спільні для всього фінансового ринку положення щодо визначень ключових засад та принципів здійснення діяльності, щодо захисту прав клієнтів (споживачів), щодо визначення та впорядкування процедури укладення договорів з надавачами фінансових послуг, щодо інформаційних відносин у цій сфері, а також вимоги до реклами.

Законопроектом впроваджуються ризик-орієнтований підхід до нагляду та принципи пруденційного нагляду у зазначеній сфері. Впроваджується інститут кваліфікованих інвесторів та визначаються інші положення щодо регулювання фінансової діяльності, розширюється сфера дії Кредитного реєстру Національного банку України, а також визначаються вимоги до діяльності фінансових компаній та ломбардів.

Прошу підтримати цей законопроект і запустити ще одну видатну, класну реформу в фінансовому секторі.

Дякую.

Веде засідання заступник Голови Верховної Ради України КОНДРАТЮК О.К.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

До слова запрошується співдоповідачка — голова підкомітету Комітету з питань фінансів, податкової та митної політики Елла Рєпіна.

Будь ласка, пані Елло.

РЄПІНА Е.А., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги! Комітет з питань фінансів, податкової та митної політики на своєму засіданні 11 березня 2021 року розглянув проект Закону України «Про фінансові послуги та фінансові компанії» (№ 5065).

Законопроект покликаний створити можливості для розвитку ринку фінансових послуг, а також фінансових установ у різних сегментах цього ринку, стати підгрунтям для приведення вимог щодо їх діяльності, регулювання та нагляду за ними до міжнародних практик, що дозволить підвищити ефективність функціонування ринку фінансових послуг.

Більшість положень, що містяться у висновку до проекту, наявні у чинному законодавстві. На засіданнях робочих груп розглядалися всі зауваження, які будуть враховані при підготовці законопроекту до другого читання.

3 огляду на зазначене, комітет вирішив рекомендувати Верховній Раді України проект Закону «Про фінансові послуги та фінансові компанії» прийняти за основу та надати Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики доручення доопрацювати зазначений законопроект відповідно до частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України щодо внесення змін до тексту проекту стосовно погодження між нормами законопроекту та новоприйнятого Закону України «Про фінансовий лізинг» № 1201-ІХ від 4 лютого 2021 року.

Розраховуємо на вашу підтримку. Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякуємо.

Шановні народні депутати, чи ϵ необхідність в обговоренні? ϵ . Тоді прошу записатися на виступи: два — за, два — проти.

Степан Кубів, фракція «Європейська солідарність».

КУБІВ С.І. Пані головуюча, прошу передати слово Ніні Петрівні Южаніній. Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Будь ласка, пані Ніно.

ЮЖАНІНА Н.П., член Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановні колеги! Шановна президіє! Насправді минулого року ми з вами прийняли тут, у цьому залі, закон про «спліт», який був розроблений фахівцями і експертами, а також комітетом Верховної Ради України восьмого скликання. Проте минулого року Національний банк України почав розробку нового проекту Закону «Про фінансові послуги та фінансові компанії», який має стати базою для оновлення профільних галузевих законів.

Що ми маємо наразі? Проект № 5065 можна впевнено назвати законопроектом відсилочних норм. Текст документа містить понад сто положень щодо визначення нормативно-правовими актами НБУ специфічних умов та вимог до діяльності фінансового ринку, а це має визначатися на рівні закону. Я про це говорила на засіданні комітету і зверталася до голови комітету з проханням не робити таких помилок, тому що йдеться про дуже важливі речі. Наприклад, про вимоги щодо надання фінансових послуг, щодо ліцензування, щодо проведення перевірок, щодо застосування санкцій, щодо дотримання таємниці надання фінансової послуги і багатьох інших. Понад сто відсилочних норм на нормативні документи, підзаконні акти, які має розробити Національний банк України.

Водночас дуже ризикованим виглядає право НБУ при здійсненні нагляду за діяльністю з надання фінансових послуг застосовувати професійне судження. Дуже дискреційна норма і інструмент, принципи та процедури якого буде визначати НБУ. Сьогодні вони застосовують це право лише до банків і лише в обмежених випадках. При цьому проект не містить вичерпного обсягу повноважень Національного банку України. Як результат — об'єднання учасників фінансового ринку, до якого входить 15 асоціацій різних сфер, які 25 березня цього року звернулися до Голови Верховної Ради України, зазначивши про необхідність направлення проекту на повторне перше читання, тому що його положення не можуть бути доопрацьовані до другого читання...

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, пані Ніно.

До слова запрошується Євгеній Брагар, фракція «Слуга народу». Будь ласка.

БРАГАР Є.В., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань свободи слова (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Доброго дня! Якщо коротко, цей законопроект врегульовує ринок фінансових послуг, тобто ринок, який функціонує не перший десяток років в нашій країні. З іншого боку, у нас немає профільного галузевого закону, який би врегульовував цю сферу. Відповідно, нам треба, аби цей ринок функціонував за чіткими та всім зрозумілими правилами. Отже, слід прийняти цей законопроект для того, аби підвищити інвестиційну привабливість і для того, аби цей ринок функціонував без жодних проблем.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

До слова запрошується Андрій Ніколаєнко, фракція «Батьківщина». Будь ласка, пане Андрію.

НІКОЛАЄНКО А.І., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загально-державний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Шановні колеги! Фракція «Батьківщина». Ми не можемо підтримати цей законопроект у його нинішньому вигляді, тому що ми розділяємо позицію Головного науково-експертного управління Апарату Верховної Ради України стосовно того, що прийняття законопроекту в такій редакції призведе до дублювання та плутанини у законодавчому полі.

Однозначно, Закон України «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг», якому скоро виповниться 20 років, морально застарів і потребує доопрацювання, адже має враховувати сучасні можливості і тенденції. Однак цим законопроєктом передбачено надмірне, на наш погляд, розширення регуляторної функції Національного банку України, який буде регулювати значну частину правовідносин нормативно-правовими актами. Також слід враховувати стурбованість суб'єктів ринку стосовно того, що після прийняття цього законопроєкту Кредитний реєстр Національного банку України може перетворитися на державне монопольне бюро кредитних історій через встановлення для нього привілейованих умов діяльності та стосовно того, що законопроєкт не передбачає реальних механізмів досудового захисту інтересів учасників ринку фінансових послуг.

Загалом законопроект потребує суттєвого техніко-юридичного доопрацювання. Особливо дискусійним є питання щодо визначення споживача фінансових послуг. Тому «Батьківщина» утримається під час голосування за вказаний законопроект.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

До слова запрошується Юлія Клименко, фракція «Голос». Цабаль Володимир Володимирович.

ЦАБАЛЬ В.В., секретар Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Фракція «Голос». Шановні колеги, про що цей законопроект? Дуже простою мовою. Нещодавно ми прийняли закон про «спліт». Цей закон передав регулювання ринку фінансових послуг, а це ломбарди, фінансові компанії, там, «гроші за 10 хвилин» і так далі, Національному банку України. Чи правильним було це рішення? Так, це було правильне рішенням. Чому? Тому що Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг була забюрократизована і не справлялася зі своїми функціями. Тому на ринку небанківських фінансових послуг, вибачте мені за ці слова, у нас панували «лихі дев'яності», тоді як на банківському ринку регуляторна політика вже була на європейському рівні.

Після прийняття цього закону і передання регулювання Національному банку України необхідно було прийняти закон, який міститиме положення, що визначатимуть це регулювання. Саме це завдання виконує законопроект, про який ми зараз говоримо. Але, на жаль, версія законопроекту, розроблена до першого читання, не до кінця пропрацьована. Тут вже було сказано, що дуже багато відсилочних норм. Це означає, що в законопроекті просто визначається, що щось має бути розроблено Національним банком України, а що незрозуміло. Дуже багато невичерпних повноважень Національного банку України і так далі.

Проте фракція «Голос» підтримує цей законопроект і вважає, що такий закон має бути прийнято. Але, на жаль, у першому читанні ми не зможемо проголосувати, і у разі, якщо він буде прийнятий за основу, будемо плідно працювати над тим, щоб до другого читання він був доопрацьований і щоб ця важлива для фінансового сектору реформа була впроваджена.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, пане Володимире. Дякую за виступ.

Чи всі народні депутати виступили? Бачу, ще депутатська група «Партія «За майбутнє», а решта? Всі.

Будь ласка, передайте слово депутатській групі «Партія «За майбутнє».

ПОЛЯКОВ А.Е., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань антикорупційної політики (одномандатний виборчий округ № 206, Чернігівська область, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги, ми будемо підтримувати цю ініціативу, але є питання щодо того, що не враховані права ФОПів та юридичних осіб, адже вони теж є споживачами фінансових послуг. Але це все боротьба з наслідками, тому що ми зараз бачимо, що вже залишилося 7 тисяч банківських відділень і їхня кількість скорочується, а кількість ломбардів збільшується — їх вже понад 6 тисяч по всій країні. Чому так відбувається? Тому що українці масово йдуть і закладають своє майно. А чому так відбувається? Тому що ми зараз є свідками тарифного геноциду, коронавірусного геноциду та знущання над підприємцями, і люди вимушені останнє майно закладати, щоб вижити.

Ось ті проблеми, з якими «слуги народу» другий рік повинні боротися в цьому залі, а не з наслідками. Тому прошу звернути на це увагу.

Дякую.

Веде засідання Голова Верховної Ради України РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, всі бажаючі виступили? Переходимо до голосування. Будь ласка, займіть свої місця і підготуйтеся до голосування. Готові голосувати?

Ставиться на голосування пропозиція про прийняття проекту Закону «Про фінансові послуги та фінансові компанії» (№ 5065) за основу з пропозицією комітету щодо врахування запропонованих уточнень при підготовці до другого читання згідно з частиною першою статті 116 Регламенту Верховної Ради України.

Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

(3a) - 247.

Рішення прийнято.

По фракціях та депутатських групах покажіть, будь ласка.

Наступне питання порядку денного – це проект Закону «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо удосконалення правового регулювання страхування сільськогосподарської продукції з державною підтримкою» (№ 5104). Пропонується прийняти рішення про включення цього питання до порядку денного позачергового пленарного засідання. Прошу підтримати та проголосувати.

(3a) - 288.

Рішення прийнято.

Пропонується розглянути це питання за скороченою процедурою. Прошу підтримати та проголосувати.

(3a) - 260.

Рішення прийнято.

До слова запрошується заступник міністра розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України Висоцький Тарас Миколайович.

ВИСОЦЬКИЙ Т.М., заступник міністра розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України. Шановний Голово! Шановні народні депутати України! Рік тому, саме в цей час, велика кількість аграріїв Півдня і Бессарабії зіткнулися з засухою, і вони, на жаль, мали складнощі з компенсацією втрат. Однією з причин цього була відсутність розвиненого страхування сільськогосподарської продукції, врожаїв, посівів в Україні. Чому агрострахування не було і не є розвиненим станом на сьогодні?

По-перше, тому що у 2012 році був створений Аграрний страховий пул, куди всіх змушували вступити і вносити певні платежі. Цим законопроектом пропонується ліквідувати це ганебне явище. По-друге, у 2000-х роках існувало багато програм державної підтримки, було страхування, але коли виникали форс-мажорні обставини, виплати не здійснювалися, а отже довіра до страхових компаній була втрачена. Цей законопроект чітко визначає критерії і вимоги до страхових компаній, яких необхідно дотриматися, щоб отримувати державну підтримку, зокрема щодо кількарічної діяльності, наявності позитивного досвіду виплат страхових платежів та перестрахування в міжнародних страхових компаніях. По-третє, не до кінця були визначені об'єкти страхування, даним законопроектом вони також визначаються.

I наостанок. Уточнюються повноваження уповноваженого органу. У попередньому законопроекті згадувалася Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, наразі уповноваженим органом ϵ Національний банк України, і про це зазначається.

Прийняття законопроекту дасть змогу підтримати аграріїв у частині боротьби з форс-мажорними обставинами та дасть змогу аграрному сектору й надалі розвиватися. Просимо підтримати відповідний законопроект.

Дякую.

Веде засідання заступник Голови Верховної Ради України КОНДРАТЮК О.К.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

До слова запрошується співдоповідач – голова Комітету з питань фінансів, податкової та митної політики Данило Гетманцев. Будь ласка, пане Даниле.

ГЕТМАНЦЕВ Д.О. Дякую. Шановні панове, повторно наголошу на ключових моментах законопроекту. Він має на меті пожвавлення механізму страхування з державною допомогою ризиків сільськогосподарських товаровиробників, тих товаровиробників, які, про що заступник міністра щойно говорив, потерпають іноді від засухи, іноді від повеней, іноді від ще якогось лиха. Механізм страхування працює у всьому світі і є ефективним для компенсації збитків нашим аграріям.

Що передбачається цим законопроектом? Насамперед механізм надання державної підтримки сільськогосподарським товаровиробникам для страхування сільськогосподарської продукції. Крім того, законопроектом визначаються учасники ринку страхування сільськогосподарської продукції з державною підтримкою, а також вимоги до них, їх права та обов'язки. Визначаються об'єкти страхування, страхові продукти, страхові ризики і страхові випадки, а також інформаційне забезпечення страхування сільськогосподарської продукції з державною підтримкою.

Водночає скасовуються положення чинного законодавства щодо страхування сільськогосподарської продукції через Аграрний страховий пул, а також уточнюються повноваження уповноваженого органу, що здійснює державний нагляд за страховою діяльністю.

За результатами розгляду цього законопроекту на засіданні комітету, комітет прийняв рішення рекомендувати Верховній Раді України прийняти його за основу. Прошу підтримати та голосувати зеленою кнопкою.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Шановні колеги, чи ϵ потреба в обговоренні? ϵ потреба в обговоренні. Будь ласка, запишіться на виступи: два — за, два — проти. Прошу записатися на обговорення.

Галина Васильченко, фракція «Голос». Прошу.

ВАСИЛЬЧЕНКО Г.І., член Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (одномандатний виборчий округ № 118, Львівська область, політична партія «Голос»). Фракція «Голос». Звісно, аграрна сфера є доволі специфічною сферою, на яку суттєво впливають погодні умови і різні форс-мажорні обставини.

Якщо говорити про великі агрокомпанії, то так, вони з огляду на свої фінансові можливості можуть забезпечити відповідне страхування і таким чином передбачити ризики, які у них можуть виникнути. Коли ми говоримо про дрібних і середніх фермерів, мікропідприємців, то для них це страхування є доволі складним через постійну нестачу фінансових ресурсів. Цим законопроектом, власне, передбачається можливість отримання державної підтримки саме дрібними, середніми фермерськими господарствами, аби вони могли розвиватися так само, як і великі агропідприємства.

Нагадаю, що лише минулого року близько 400 тисяч гектарів посівів було знищено у зв'язку з посухою, а за всіма цими підприємствами стоять наші українські фермери. Тому однозначно такий законопроект потрібно підтримати, аби стратегічна галузь України розвивалася.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Тарас Батенко, депутатська група «Партія «За майбутнє». Будь ласка, пане Тарасе.

БАТЕНКО Т.І., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 123, Львівська область, самовисуванець). Дякую. Прошу передати слово колезі народному депутату Сергію Лабазюку.

ГОЛОВУЮЧА. Будь ласка, пане Сергію.

ЛАБАЗЮК С.П., член Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики (одномандатний виборчий округ № 188, Хмельницька область, самовисуванець). Шановні колеги! Наше сільське господарство постійно знаходиться в легкому стресі: чи-то повінь, чи-то засуха, африканська гарячка в свинарстві або інші фактори, від яких не убезпечені на сьогодні ні великі високотехнологічні підприємства, ні малі. Тому однозначно в системі страхування потрібно навести лад і запустити її в роботу.

Даним законопроектом № 5104 передбачається суттєве розширення переліку страхових випадків, насамперед пропонується скасувати монополію, про яку говорив заступник міністра, яка не працювала і не давала змоги працювати через так званий страховий пул. І, звичайно, він дає змогу врегулювати ситуацію з компенсацією і підтримкою страхування агропромислового комплексу: але потрібно прописати не «до 60 відсотків», а чітко скільки. Тому що міністерство зазначає про 50 відсотків підтримки, але насправді після прийняття законопроекту, де прописується до 60 відсотків, може бути і 5, і 10.

Тому депутатська група «Партія «За майбутнє» підтримує даний законопроект в першому читанні і буде пропонувати доопрацювати його між першим і другим читаннями.

Веде засідання Голова Верховної Ради України РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Артур Герасимов.

Ніна Петрівна Южаніна.

ЮЖАНІНА Н.П. Шановні колеги! Шановний пане Голово! Про підтримку бізнесу треба говорити не тільки в ефірах, бо щодо прийнятого щойно у першому читанні законопроєкту саме до вас, пане Голово Верховної Ради України, звернулося 15 профільних асоціацій. Це їх життя, це їх діяльність, яку буде зупинено. І вони просили вас звернутися до голови профільного комітету з проханням не приймати в першому читанні законопроєкт, який зовсім не відповідає концепції прийнятого раніше закону.

Щодо цього законопроекту. Насправді дуже важливо, що серед успішного світового досвіду ϵ такий механізм як державна підтримка сільськогосподарських виробників через участь держави у відшкодуванні частини платежів фермерів при страхуванні майбутнього врожаю, без якого вони можуть мати значні втрати, особливо за різних погодних умов — повеней чи посухи. І щоб всі ще раз почули: в США основні сільськогосподарські культури, тобто площі їх посіву, застраховані на 86 відсотків, а в Україні — лише до 5 відсотків.

Яке питання нас цікавило? Я озвучувала його на засіданні комітету: за рахунок яких коштів держава буде компенсувати витрати на страхування?

Оскільки ці кошти буде перерозподілено в межах існуючого бюджету на підтримку аграріїв, звісно, ми будемо підтримувати цей проект закону. Але в аграрній сфері велика кількість асоціацій і щодо цього питання у них ϵ різні думки: одні за підтримку такого підходу, інші говорять — врахуйте, будь ласка, і наші побажання, наше бачення.

Дуже хотілося б, щоб до цього проекту закону не було схожого ставлення у деяких колег, які, коли їм вигідно, говорять одне, коли не вигідно — починають наступати. Я маю на увазі зниження ставки ПДВ до 14 відсотків. Приймався цей закон усіма в залі, а тепер «хі-хі», «ха-ха». Сидить людина, якій щось не подобається, і знову починає збурювати людей і весь агарний сектор (Оплески).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Арешонков Володимир Юрійович.

АРЕШОНКОВ В.Ю. Дякую.

Прошу передати слово колезі Олегу Кулінічу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Кулініч Олег Іванович.

КУЛІНІЧ О.І., член Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (одномандатний виборчий округ № 147, Полтавська область, самовисуванець). Депутатська група «Довіра». Шановні колеги, ми дійсно минулого року мали величезні проблеми в аграрному секторі саме на півдні країни, коли посуха призвела до того, що в Одеській, Херсонській та Миколаївській областях величезна кількість аграрних підприємств втратила до 50 відсотків врожаю.

На жаль, у нас немає дієвого законодавчого механізму, який дав би змогу аграрним компаніям, від найдрібніших до середніх та великих, застосовувати механізм страхування аграрної продукції.

Цей законопроект чітко прописує дієвий механізм страхування продукції в аграрній сфері, тому наша група буде його підтримувати. Звичайно, законопроект треба буде доопрацьовувати до другого читання, і ми будемо подавати поправки. Але хочу підтримати колег, це вкрай необхідно для того, аби ми могли застосовувати провідний досвід європейських країн саме в страхуванні аграрної продукції.

Ми голосуємо «за» і просимо колег також підтримати цей законопроект. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ще ϵ бажаючі виступити з мотивів? Нікола ϵ нко Андрій Іванович.

НІКОЛАЄНКО А.І. Фракція «Батьківщина». Як сказала пані Южаніна, ми теж детально вивчили звернення низки асоціацій, і нам у цьому законопроекті не подобається саме підхід, яким чином держава здійснює таку підтримку. Те, що потрібно допомагати, особливо цей рік показав, це зрозуміло.

Питання в тому, що фактично кошти державного бюджету будуть безпосередньо йти страховим компаніям.

Ми пропонуємо, щоб держава надавала таку підтримку саме компенсуючи не премії, а страхові випадки, і це було б правильно і чесно. Така практика в світі існує, і вона виявилася більш ефективною. Інакше ми побачимо, що кошти з державного бюджету підуть певним, визначеним страховим компаніям, і на цьому буде кінець. Щоб було зрозуміло, згідно з тими даними, які у мене є, лише 43 відсотки підуть на компенсацію, а решта — це прибутки страхових компаній. Тому ми утримаємося.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, переходимо до голосування. Будь ласка, займіть свої місця.

Ставиться на голосування пропозиція про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо удосконалення правового регулювання страхування сільськогосподарської продукції з державною підтримкою» (№ 5104) за основу.

Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати. «За» — 286. Рішення прийнято.

Дякую.

Надійшла заява з проханням оголосити перерву, яку готові замінити на виступ.

Крулько Іван Іванович.

КРУЛЬКО І.І., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Фракція «Батьківщина». Шановні колеги, але найголовніше, шановна українська молодь! Зараз ми будемо розглядати в другому читанні законопроект «Про основні засади молодіжної політики» (№ 3718). На такий закон більше двадцяти років чекала вся українська молодіжна спільнота. Цей законопроект по-новому підходить до розуміння того, якою мусить бути молодіжна політика. Жодних рішень без молоді про молодь прийматися не буде. Молодь буде залучена до всіх державотворчих процесів, і найголовніше — буде виробляти ті рішення, які стосуються молоді.

Цим законопроектом планується створити спеціальний фонд, який буде наповнюватися не лише з державного бюджету, а й завдяки коштам міжнародних інституцій, приватним коштам. Таким чином ми зможемо надавати реальну

підтримку молодіжним ініціативам, а молодіжні організації матимуть інституційну підтримку з боку держави.

Мені здається, це те, що потрібно для того, аби молодь повірила у свою країну, не думала, що треба виїжджати за кордон і залишалася тут, а ті, хто виїхав — поверталися до України, аби розвивати та реалізовувати себе в нашій країні. Це ключове. Якщо ми не повернемося обличчям до молоді, ми не зможемо побудувати дійсно європейську державу, державу, яка здатна буде економічно розвиватися, державу, де будуть превалювати новітні технології.

Тому хотів би подякувати колегам з різних фракцій, які підтримали цей законопроєкт. Команда «Батьківщини», команда Всеукраїнської молодіжної громадської організації «Батьківщина Молода» більше 5 років тому ініціювали розгляд першого законопроєкту на цю тему у цьому сесійному залі. Після виборів 2019 року команда «Слуги народу», команди інших депутатських фракцій та груп, зокрема «Партія «За майбутнє», «Голос», «Європейська Солідарність» і навіть «Опозиційна платформа — За життя» (я всіх хочу перерахувати), підтримували цю ініціативу і прийняття цього законопроєкту. Сподіваюся, що саме цей проєкт закону об'єднає сесійний зал і ми зможемо сьогодні зробити подарунок українській молоді та показати, що ми здатні цей законопроєкт підтримати більш як 300 голосами народних депутатів. Вважаю, що його має підтримати і підписати Президент України. Таким чином ми вийдемо з вами на консолідовану позицію, коли молодь побачить себе реалізованою у тих ініціативах, які приймаються в цьому сесійному залі.

Дякую всім, хто долучився до розробки законопроекту і сподіваюся на його підтримку. Друзі, давайте об'єднаємо сесійний зал.

Дякую за увагу (Оплески).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, переходимо до наступного питання, про яке згадував Іван Іванович Крулько — це проект Закону «Про основні засади молодіжної політики» (№ 3718). Хтось буде наполягати на поправках? Без обговорення, без…

Голосуємо. Дякую, шановні колеги.

Ставиться на голосування пропозиція про прийняття проекту Закону «Про основні засади молодіжної політики» в другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками.

Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати. «За» — 321.

Рішення прийнято.

Закон прийнято. Вітаю, колеги.

Наступне питання порядку денного — це Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення затриманому, підозрюваному, обвинуваченому, засудженому права на отримання правової допомоги» з пропозиціями Президента України від 4 вересня 2019 року проект (№ 2063).

Без обговорення?

Ставиться на голосування пропозиція про направлення Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення затриманому, підозрюваному, обвинуваченому, засудженому права на отримання правової допомоги» з пропозиціями Президента України від 4 вересня 2019 року (№ 2063) в комітет на доопрацювання.

Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

(3a) - 325.

Рішення прийнято.

Дякую.

Шановні колеги, вам запропоновано до розгляду проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо забезпечення поетапного впровадження Єдиної судової інформаційно-телекомунікаційної системи» (№ 3985). Будь ласка, підготуйтеся до голосування. Готові голосувати, шановні колеги?

Ставиться на голосування пропозиція про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо забезпечення поетапного впровадження Єдиної судової інформаційно-телекомунікаційної системи» (№ 3985) у другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками.

Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

((3a)) - 261.

Рішення прийнято.

Закон прийнято.

Шановні колеги, від голови комітету надійшла пропозиція відкласти розгляд законопроекту № 2164 на кінець цього позачергового пленарного засідання. Я знаю, що ви всі в курсі.

Дякую.

____

Вам запропоновано до розгляду (це також друге читання) проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про судоустрій і статус суддів» щодо врегулювання окремих питань проходження служби у Службі судової охорони» (№ 3935). Можемо голосувати?

Ставиться на голосування пропозиція про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про судоустрій і статус суддів» щодо врегулювання окремих питань проходження служби у Службі судової охорони» (№ 3935) у другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками.

Прошу підтримати та проголосувати.

(3a) - 277.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, вам запропоновано до розгляду проект Закону «Про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України щодо запровадження інформаційно-телекомунікаційної системи досудового розслідування» (№ 5246). Пропонується прийняти рішення про включення цього питання до

(№ 5246). Пропонується прийняти рішення про включення цього питання до порядку денного позачергового пленарного засідання. Прошу підтримати та проголосувати.

(3a) - 270.

Рішення прийнято.

Пропонується розглянути це питання за скороченою процедурою. Прошу підтримати та проголосувати.

(3a) - 253.

Рішення прийнято.

До слова запрошується міністр юстиції України Малюська Денис Леонтійович.

МАЛЮСЬКА Д.Л., *міністр юстиції України*. Доброго дня, колеги! Прошу підтримати законопроєкт, поданий Президентом України, щодо запровадження інформаційно-телекомунікаційної системи досудового розслідування. Це не просто зручність роботи органів досудового розслідування і екологічність переведення, зокрема повного переведення кримінального провадження в електронний формат у майбутньому, а ще й додаткові гарантії для всіх учасників кримінального провадження.

Перше. Сторона захисту зможе ознайомитися з матеріалами кримінального провадження в електронному вигляді, отримати всі матеріали в електронному вигляді та ознайомитися з такими матеріалами у зручний для себе час та спосіб. Це величезний плюс для сторони захисту.

Друге. У нас більше не буде спорів щодо того, чи дійсно матеріали були надані стороні захисту в повному обсязі, чи не були вони змінені під час передання матеріалів справи до суду. Величезна кількість непорозумінь та спорів теж знімається цим законопроектом після запровадження відповідної системи.

I третє, не менш важливе. Усі війни, у важливих кримінальних провадженнях про які ми чули, щодо того, хто має вести досудове розслідування, який

з органів кому має передати матеріали кримінального провадження, вони теж зникнуть, тому що фізична передача вже буде необов'язковою: зміна прав доступу до матеріалів зробить передачу справ автоматизованою. Відповідно, це зменшення витрат, екологічність, зручність і забезпечення захисту прав учасників кримінального провадження.

Прошу підтримати законопроект. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. До слова запрошується заступник голови Комітету з питань правоохоронної діяльності Павлюк Максим Васильович.

ПАВЛЮК М.В., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановний головуючий! Шановні народні депутати! Комітет Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності за дорученням Голови Верховної Ради України на своєму засіданні 14 квітня 2021 року розглянув проект Закону «Про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України щодо запровадження інформаційно-телекомунікаційної системи досудового розслідування» (№ 5246).

Законопроектом передбачається доповнення Кримінального процесуального кодексу України положеннями, якими пропонується закріпити правові основи використання інформаційно-телекомунікаційної системи досудового розслідування в діяльності учасників кримінального провадження.

У ході обговорення народні депутати України — члени Комітету з питань правоохоронної діяльності підтримали ідею законопроекту та зазначили, що його прийняття гарантуватиме зберігання інформації (відомостей) у кримінальному провадженні, а також зменшить корупційні ризики, які можуть виникати внаслідок зловживання повноваженнями органами досудового розслідування.

Кінцевою метою запровадження інформаційно-телекомунікаційної системи досудового розслідування ϵ мінімізація та, як наслідок, повна відмова у майбутньому від паперового провадження на стадіях досудового розслідування та розгляду справи у суді.

Враховуючи викладене, Комітет з питань правоохоронної діяльності рекомендує Верховній Раді України відповідно до пункту 1 частини першої та частини другої статті 114 Регламенту Верховної Ради України проект Закону «Про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України щодо запровадження інформаційно-телекомунікаційної системи досудового розслідування» (№ 5246) за результатами розгляду в першому читанні прийняти за основу та в цілому як закон.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, запишіться на виступи від депутатських фракцій та груп: два – за, два – проти.

Брагар Євген Вадимович.

БРАГАР Є.В. Доброго дня, колеги! Сьогодні йдеться про крок у XXI століття у сфері досудових розслідувань. Йдеться про те, що нарешті в 2021 році сторони зможуть отримати матеріали досудового розслідування в електронному вигляді. Це дуже потрібно, я вважаю. Крім того, будь-хто з колег погодиться з тим, що однією з головних проблем нашої судової системи є надзвичайна завантаженість судів. Це пов'язано з тим, що час від часу різні органи досудового розслідування можуть втрачати ті чи інші матеріли, не передавати їх до суду та створювати інші проблеми. Цей законопроект цю проблему вирішує, тому пропоную вам його підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Євгене Вадимовичу. Бачилися, гарного вам вечора!

Батенко Тарас Іванович.

БАТЕНКО Т.І. Прошу передати слово Дмитру Лубінцю.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Лубінець Дмитро Валерійович.

ЛУБІНЕЦЬ Д.В., голова Комітету Верховної Ради України з питань прав людини, деокупації та реінтеграції тимчасово окупованих територій у Донецькій, Луганській областях та Автономної Республіки Крим, міста Севастополя, національних меншин і міжнаціональних відносин (одномандатний виборчий округ № 60, Донецька область, самовисуванець). Шановна президіє! Шановні народні депутати! Шановні громадяни України! Депутатська група «Партія «За майбутнє» буде голосувати за дану законодавчу ініціативу, але лише в першому читанні. Дійсно, ідея дуже правильна і гарна, і ми повинні додатково створити нову інформаційно-телекомунікаційну систему, але є одне «але». Тут присутній пан міністр. Скажіть, будь ласка, за рахунок чого ми будемо створювати і утримувати цю систему? Ви вказали в пояснювальній записці, що додаткових витрат із Державного бюджету України створення такої системи не потребує, хоча ми всі розуміємо, що кошти потрібно вкладати. Звідки ви їх братимете?

Ви проводите аналогію з системою, що була створена у 2017 році, а саме Єдиною судовою інформаційно-телекомунікаційною системою, на яку вже було витрачено кошти. Так от, з 2017 року, шановні народні депутати, ця система не працює. На сайті вказано, що система працює в режимі дослідної експлуатації. Чому вона не працює повністю? Державна судова адміністрація зазначає, що повноцінне введення в роботу системи неможливе, бо немає видатків з державного бюджету. Навіщо створювати ще одну систему, якщо вже створена система чотири роки не працює через брак коштів?

Знаєте, таке враження, що це процес заради процесу. Можливо, потрібно було першу систему довести до логічного завершення, показати, що вона ϵ практичною, допомагає громадянам України захищати свої права в судах, а потім,

наступним етапом, створювати цю нову, на даний момент не потрібну нікому систему?

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Арешонков Володимир Юрійович.

АРЕШОНКОВ В.Ю. Дякую. Депутатська група «Довіра». Шановний пане Голово! Шановні колеги! Безперечно, так буває, що законопроект викликає різну оцінку з боку тих чи інших депутатських фракцій та груп. У професійному середовищі це питання викликало досить багато дискусій.

Проте хочу звернути увагу, що питання давно назріло, і необхідно приймати законопроєкт і запроваджувати дану електронну систему. Хочу нагадати, що за рахунок інформаційно-телекомунікаційної системи досудового розслідування планується здійснювати і взаємодію між учасниками кримінального провадження. Також до позитивних моментів можна віднести ознайомлення з матеріалами кримінального провадження обвинуваченим після закінчення досудового розслідування, що надзвичайно важливо. Ну, і, безперечно, передача матеріалів кримінального провадження до суду, дана система також має прискорити цей процес.

Але водночас праві ті, хто висловлює застереження щодо ризику перевищення повноважень з боку правоохоронних органів шляхом зловживання і фальсифікацій. Ну, і, безперечно, все це необхідно врегулювати до другого читання, хоча даний законопроект пропонується прийняти в цілому.

Депутатська група «Довіра» вважає, що, незважаючи на певні недосконалості, даний законопроект все ж ϵ корисним, і цю систему потрібно створювати. Нам потрібно рухатися відповідно до вимог часу і створювати необхідні умови для роботи всіх учасників кримінального процесу.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Цимбалюк Михайло Михайлович.

ЦИМБАЛЮК М.М., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів (загально-державний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). «Батьківщина». Шановний пане головуючий! Шановна президіє! Шановні народні депутати! Насправді юридичною спільнотою вже давно обговорюється діджиталізація судового процесу. Але продовжу думку попередніх промовців і запитаю: чи ефективно ми використовуємо існуючі системи? Чи варто створювати ще одну, додаткову? Можливо, краще піти шляхом розширення модулів? Ми маємо Єдиний реєстр досудових розслідувань, ми маємо інші, вже згадані тут системи. Чи ефективно вони використовуються? Мабуть, ні. Чи розвантажить впровадження ще однієї системи слідчих та суддів?

Мабуть, що ні. Бо процес однозначно має тривати, як досудового розслідування, так і судовий процес.

Судячи з пояснювальної записки, ϵ зайві кошти, які треба освоїти. Мабуть, їх треба було направити на функціонування суддівської гілки влади, працівники якої не отримували зарплат, і ми сьогодні забрали у Міністерства молоді та спорту кошти і спрямували їх туди.

Вважаю, що слід дуже уважно вивчити це питання, і я на сьогодні не бачу необхідності приймати його в першому читанні, тому що до другого ми придумаємо невідомо що. Фракція «Батьківщина» утримається від голосування за цю законодавчу ініціативу.

Дякую (Оплески).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Всі бажаючі виступили? Будь ласка, підготуйтеся до голосування. Шановні колеги, комітет звертається з проханням прийняти законопроект за основу і в цілому. Немає заперечень? Немає.

Ставиться на голосування пропозиція про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України щодо запровадження інформаційно-телекомунікаційної системи досудового розслідування» (№ 5246) за основу.

Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

Зупиніть голосування, будь ласка. Зупиніть голосування!

Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

(3a) - 272.

Рішення прийнято.

Ставиться на голосування пропозиція про прийняття в цілому з необхідними техніко-юридичними... (Шум у залі). Я ж щойно запитував, колеги. Ні! Артуре Володимировичу, ви тоді слідкуйте, будь ласка, за тим, що відбувається в залі.

Скоротити строки?

Відповідно до частини другої статті 116 Регламенту Верховної Ради України ставиться на голосування пропозиція про скорочення наполовину строків подання поправок та пропозицій і підготовки до другого читання законопроєкту № 5246. Прошу підтримати та проголосувати.

(3a) - 249.

Рішення прийнято.

Наступне питання порядку денного – це проект Закону «Про внесення змін до розділу ІІ «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо зменшення дефіциту брухту чорних

металів на внутрішньому ринку» (№ 5175). Нам необхідно прийняти рішення про включення цього питання до порядку денного позачергового пленарного засідання. Прошу підтримати та проголосувати.

(3a) - 291.

Рішення прийнято.

Нам було запропоновано розглянути це питання за скороченою процедурою. Прошу підтримати та проголосувати.

(3a) - 265.

Рішення прийнято.

Я бачу, що колеги готові без обговорення.

Ставиться на голосування пропозиція про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до розділу ІІ «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо зменшення дефіциту брухту чорних металів на внутрішньому ринку» (№ 5175) за основу.

Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

(3a) - 294.

Рішення прийнято.

Ставиться на голосування пропозиція про прийняття проекту закону № 5175 в цілому з необхідними техніко-юридичними правками. Прошу підтримати та проголосувати.

(3a) - 291.

Рішення прийнято.

Закон прийнято. Дякую.

Наступне питання порядку денного – це проект Закону «Про внесення змін до статті 22 Закону України «Про рекламу» щодо реклами електронних сигарет і рідин, що використовуються в електронних сигаретах» (№ 4212). Пропонується розглянути це питання за скороченою процедурою. Прошу підтримати та проголосувати.

(3a) - 250.

Рішення прийнято.

До слова запрошується народний депутат України Рєпіна Елла Анатоліївна.

РЄПІНА Е.А. Шановні колеги! Шановні громадяни України! Проблема пропаганди споживання електронних сигарет за багатьма дослідженнями величезна та продовжує набирати оберти. Найсумнішим є те, що найбільш серйозну загрозу електронні сигарети становлять для дітей та підлітків. Майже кожен п'ятий український школяр віком від 13-15 років є курцем е-сигарет. Ба більше, аж понад 70 відсотків підлітків вважають, що куріння електронних сигарет та

ТВЕНів ϵ безпечним для здоров'я або значно безпечнішим, ніж вживання звичайних сигарет.

На сьогодні, на жаль, стає модним споживати електронні сигарети та ТВЕНи завдяки розповсюдженню реклами, на яку й досі відсутня заборона. Як відомо, реклама — це двигун торгівлі. Тим самим, не забороняючи її, ми сприяємо не лише збільшенню продажів сигарет, але і їх вживанню.

Слід нагадати, що відповідно до Указу Президента України «Про Національну молодіжну стратегію до 2030 року» основним її пріоритетом є формування навичок здорового способу життя. Згідно з Національним планом заходів щодо неінфекційних захворювань для досягнення глобальних цілей сталого розвитку, затвердженого Кабінетом Міністрів України, пріоритетним завданням є повна заборона реклами тютюнових виробів. Тому, враховуючи відсутність альтернативних шляхів вирішення даної проблеми та керуючись виключно пріоритетністю збереження здоров'я нації, ми пропонуємо на рівні закону заборонити рекламу електронних сигарет.

Шановні колеги, давайте об'єднаємо наші зусилля для того, щоб вирішити цю проблему разом.

Дякую (Оплески).

ГОЛОВУЮЧИЙ. До слова запрошується заступник голови Комітету з питань гуманітарної та інформаційної політики Сушко Павло Миколайович.

СУШКО П.М., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановний пане Голово! Шановні народні депутати! Посилення обмежень та заборона реклами електронних сигарет і рідин, що використовуються в них, кінцевою метою яких є обмеження вживання електронних сигарет населенням України, є актуальним питанням з моменту появи таких сигарет у продажу на території нашої держави. Тому запропонований законопроект № 4212, у якому акумульовано всі найкращі напрацювання авторів попередніх законодавчих ініціатив у цій сфері, потребує, на мою думку, особливої уваги парламентарів.

Комітет з питань гуманітарної та інформаційної політики розглянув проект закону № 4212 на своєму засіданні 18 листопада 2020 року (протокол № 47) та рекомендує Верховній Раді України прийняти його за результатами розгляду в першому читанні за основу з урахуванням пропозицій комітету. Слід зауважити, ці пропозиції випливають з висновків експертів щодо змісту запропонованого законопроекту та засновані на аналізі сучасного стану ринку електронних сигарет і рідин, що використовуються в них.

Таким чином, Комітет Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики пропонує врахувати наступні пропозиції.

Перше. У тексті зазначеного законопроекту запропоновану нову редакцію назви та положень частин першої, третьої – дев'ятої статті 22 Закону України

«Про рекламу» після слів «електронні сигарети, рідини, що використовуються в електронних сигаретах» у відповідних відмінках доповнити словами «тютюновмісні вироби для електричного нагрівання (ТВЕН) за допомогою підігрівача з електронним управлінням» та «пристрої для споживання тютюнових виробів без їх згоряння» у відповідних відмінках.

Друге. Звернути увагу Верховної Ради України на необхідність внесення до чинного законодавства України змін щодо адміністративної відповідальності за порушення норм законодавства щодо регулювання обігу електронних сигарет, рідин, що використовуються в електронних сигаретах, а також тютюновмісних виробів для електричного нагрівання (ТВЕН) за допомогою підігрівача.

У разі прийняття запропонованого законопроекту з пропозиціями комітету зміст зазначених новел, на нашу думку, також має бути враховано під час розгляду інших законодавчих актів, які перебувають нині на розгляді парламенту та стосуються реклами електронних сигарет та рідин, що використовуються в них.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України СТЕФАНЧУК Р.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Шановні колеги, ϵ необхідність в обговоренні? Прошу записатися на виступи: два — за, два — проти.

Слово надається народній депутатці України Васильченко Галині Іванівні, фракція політичної партії «Голос». Будь ласка.

ВАСИЛЬЧЕНКО Г.І. Прошу передати слово Ладі Булах.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, пані Ладо.

БУЛАХ Л.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань здоров'я нації, медичної допомоги та медичного страхування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги! Прикро, що цей законопроект не потрапив до Комітету з питань здоров'я нації, медичної допомоги та медичного страхування для отримання висновку саме нашого комітету, тому що в даному випадку реклама електронних сигарет, тютюнових виробів для нагрівання ϵ елементом громадського здоров'я і, на жаль, відкрива ϵ молодим людям доступ до куріння. Тому хотілося б зауважити, що такі законопроекти все-таки мають потрапляти і до нашого комітету.

Щодо ставлення до цього законопроекту, я особисто його підтримую і прошу зал його підтримати. Так, він точковий, але все одно залучення молодих українців до куріння відбувається саме через існуючу форму реклами електронних сигарет і тютюновмісних виробів для електричного нагрівання. Це питання вже вчорашнього дня, і ми повинні якомога швидше заборонити рекламу всіх тютюновмісних виробів і електронних сигарет.

Ті проблеми, які в ньому існують сьогодні, можна виправити до другого читання, тому прошу зал підтримати цей законопроект.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, до слова запрошується народний депутат України Кубів Степан Іванович, фракція політичної партії «Європейська солідарність».

КУБІВ С.І. Прошу передати слово Ніні Южаніній. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, пані Ніно.

ЮЖАНІНА Н.П. Шановні колеги! Шановні українці! Заборона реклами тютюнових виробів з певними її особливостями діяла з 1996 року, проте лише з 1 січня 2010 року стаття 22 Закону України «Про рекламу» була викладена в редакції, що чітко встановила заборону на рекламу тютюнових виробів на радіо та телебаченні, на транспорті, засобами внутрішньої та зовнішньої реклами.

Вже минуло понад 10 років і асортимент тютюнових виробів значно розширився. Хотіла би навести лише декілька цифр. За даними опитувань, кількість постійних споживачів електронних сигарет у ЄС протягом 2017-2020 років зросла на 32 відсотки — до 16 мільйонів осіб. Це 13,2 відсотка від загальної кількості курців. В Україні в 2020 році ринок електронних сигарет оцінювався в 670 тисяч осіб — це 7 відсотків від загальної кількості курців, і ця статистика постійно зростає. Тому абсолютно точно цей законопроект треба приймати і вносити зміни до статті 22.

Але законопроектом не повністю враховуються положення Директиви 2014/40/ЄС «Про наближення законів, правил та адміністративних положень держав-членів, що стосуються виробництва, презентації та продажу тютюну та супутніх товарів», не скасовуються деякі норми Директиви 2001/37/ЄС. Як було правильно зазначено, не вносяться зміни до Кодексу України про адміністративні правопорушення. Відтак всі норми, що тут приймаються, точно не будуть виконуватися і не матимуть жодної сили.

I, шановний колего, хотіла би звернутися до вас. На розгляді у Верховній Раді вже ϵ декілька законопроєктів, що стосуються цього питання. Прошу поважати всіх народних депутатів і під час розгляду питань на однакову тему і однакових за суттю розглядати всі проєкти законів для того, аби можна було прийняти зважене рішення і врахувати думку всіх народних депутатів, а не лише одного, який весь час генеру ϵ свої нібито проєкти законів.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається Полякову Антону Едуардовичу, депутатська група «Партія «За майбутнє».

ПОЛЯКОВ А.Е. Прошу передати слово гідному представнику Черкащини Сергію Рудику.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Передаю слово гідному представнику Черкащини Сергію Рудику.

Будь ласка, пане Сергію.

РУДИК С.Я., народний депутат України (одномандатний виборчий округ № 198, Черкаська область, самовисуванець). Дякую, пане головуючий, за гарне представлення. Якою може бути позиція депутатської групи «Партія «За майбутнє» щодо цього законопроекту? Звичайно, ми «за», як і будь-яка притомна людина в цьому залі. Голосувати треба за заборону реклами і тютюну, і електронних цигарок. Ми у вересні прийняли у першому читанні законопроект про посилення відповідальності за куріння електронних сигарет дітьми і наслідки, які можуть виникнути через це, про рідини і так далі, а це питання розглядаємо лише сьогодні, наприкінці квітня і напередодні Пасхи. «За», «за» і ще раз «за»!

I, завершуючи свій виступ, скажу. Це стосується представників монобільшості: коли ви кажете про те, що на Банковій курять *IQOS*, молодь може це сприйняти як рекламу, а у нас кожен четвертий молодий хлопець чи дівчина, щоб мене не звинуватили в сексизмі, вживають ці рідини (Оплески). Не дамо їм цього шансу.

Тому ми пропонуємо голосувати «за» в першому читанні і одразу в цілому (Оплески).

Веде засідання Голова Верховної Ради України РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Соболєв Сергій Владиславович.

СОБОЛЄВ С.В., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Шановні колеги, питання, з одного боку, нібито дуже просте, і зрозуміло, що все, що робиться в Україні і світі щодо максимального обмеження і заборони реклами тютюнових та алкогольних виробів, без сумніву, є світовою тенденцією. З другого боку, це боротьба за шалений інформаційний потік і рекламний ринок, який становить, як ви розумієте, мільярди і мільярди.

У сьогоднішніх умовах абсолютної транспарентності реклами в світі, ми чудово розуміємо, що кожен намагається знайти лазівки, враховуючи заборони, які існують, наприклад, в Європейському Союзі, в багатьох країнах світу. Ми як фракція чудово розуміємо, наскільки це відповідальне рішення, наскільки питання здоров'я не лише молодого покоління, а будь-кого, хто зловживає алкоголем

чи тютюновими виробами, залежить, зокрема, і від нав'язування рекламного продукту.

Саме тому це рішення має бути ухвалено, виходячи з ключового принципу: не нашкодь. Думаю, що це абсолютно зрозуміло. Але це рішення має враховувати те, наскільки величезним є цей рекламний ринок і як він буде перерозподілятися після нашого сьогоднішнього голосування. Думаю, що для нас здоров'я нації — це дуже важливий пріоритет, і саме виходячи з цього і буде ухвалюватися рішення.

Дякую (Оплески).

ГОЛОВУЮЧИЙ. З мотивів ϵ бажаючі виступити?

Мазурашу Георгій Георгійович. І потім переходимо до голосування. Запросіть народних депутатів до залу.

МАЗУРАШУ Г.Г., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань молоді і спорту (одномандатний виборчий округ № 203, Чернівецька область, політична партія «Слуга народу»). Я є головою підкомітету з питань фізичної культури та масового спорту Комітету з питань молоді і спорту, тому мушу теж висловитися з цього приводу.

Звісно, я підтримую все, що пов'язано із забороною реклами. Але вважаю, що нам варто було б ухвалити рішення щодо повної заборони і тютюнової, і алкогольної продукції в нашій країні — ось це точно посприяло б оздоровленню нації. Хочу сказати, що це лише маленький внесок у боротьбу за оздоровлення української нації. І коли у нас під носом, у Києві, замість рішення про будівництво стадіону приймається рішення про будівництво багатоповерхівки, це теж б'є по здоров'ю і молоді, і дорослого населення.

А цей законопроект, звісно, треба підтримувати. Сподіваюся, що законопроект про повну заборону алкоголю і тютюну теж буде підтримано.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Бакунець Павло Андрійович, потім представник від депутатської групи «Довіра», і після цього переходимо до голосування.

БАКУНЕЦЬ П.А., член Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики та природокористування (одномандатний виборчий округ № 122, Львівська область, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Шановний пане Голово! Шановні народні депутати! Звичайно, цей законопроект є соціально важливим, адже здоров'я нації, особливо здоров'я нашої молоді, понад усе. І саме цей законопроект про заборону реклами електронних сигарет на бігбордах, на транспорті, на телебаченні та радіо має бути сьогодні прийнятий і в першому читанні, і в цілому. Адже експерти б'ють на сполох з приводу того, що електронні сигарети є більш шкідливими, ніж звичайні, а молоді нав'язують думку про те, що електронні сигарети можуть допомогти досягнути

успіху в житті. Тому нам треба сьогодні заборонити цю рекламу, прийнявши цей законопроект в першому читанні і одразу в цілому.

Дякую (Оплески).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, підготуйтеся до голосування. Готові голосувати?

Відповідно до частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України ставиться на голосування пропозиція про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до статті 22 Закону України «Про рекламу» щодо реклами електронних сигарет і рідин, що використовуються в електронних сигаретах» (№ 4212) за основу з пропозицією комітету щодо врахування запропонованих уточнень при підготовці до другого читання.

Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

(3a) - 284.

Рішення прийнято.

Дякую (Оплески).

Наступне питання порядку денного — це проект Закону «Про організації водокористувачів та стимулювання гідротехнічної меліорації земель» (№ 5202). Пропонується прийняти рішення про включення цього питання до порядку денного позачергового пленарного засідання. Прошу підтримати та проголосувати.

(3a) - 256.

Рішення прийнято.

Пропонується розглянути це питання за скороченою процедурою. Прошу підтримати та проголосувати.

(3a) - 232.

Рішення прийнято.

До слова запрошується Чорноморов Артем Олегович.

ЧОРНОМОРОВ А.О., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики (одномандатний виборчий округ № 131, Миколаївська область, політична партія «Слуга народу»). Дякую, шановний пане Голово. Добрий вечір вже, шановні колеги. Будь ласка, одну хвилинку вашої уваги до законопроекту № 5202.

Україна має 40,5 мільйона гектарів земель, придатних для ведення сільського господарства, і лише 2,2 мільйона гектарів формально віднесено до зрошуваних. Станом на 1990 рік 2,29 мільйона гектарів земель були відведені для зрошування, на сьогодні ми маємо лише 551 тисячу гектарів.

З метою збільшення площі землі для гідротехнічної меліорації, зменшення собівартості поливу земельних ділянок, мінімізації ризиків припинення подачі та відведення води під час вегетаційного сезону, недопущення деградації ґрунтів

було розроблено законопроект № 5202, яким передбачено виконання трьох основних завдань: створення правової бази для створення та діяльності організацій водокористувачів, передача організаціям водокористувачів функцій управління частиною об'єктів меліоративної інфраструктури (інфраструктурою нижчого рівня), створення правових механізмів для внесення інвестицій в існуючу меліоративну інфраструктуру та будівництва нової меліоративної інфраструктури (як в рамках ОВК, так і не в рамках ОВК).

Шановні колеги! Саме 2020 рік довів нам, що там, де ε вода — ε життя. Завдяки меліорації та зрошенню ми можемо збільшити свої врожаї, підняти Україну на новий рівень експортної спроможності та здобути незалежність у сільському господарстві, домогтися її поліпшення.

Тому, шановні колеги, прошу максимально серйозно поставитися до цього законопроекту і підтримати його.

Дякую (Оплески).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

До слова запрошується голова Комітету з питань аграрної та земельної політики Сольський Микола Тарасович.

СОЛЬСЬКИЙ М.Т. Шановні колеги, про що йдеться? У 1991 році в Україні було 2,5 мільйона гектарів зрошуваних земель. Внаслідок важкого десятиліття станом на початок цього століття, тобто на 2000 рік, залишилося лише 500 тисяч гектарів. За 20 років нових зрошуваних земель в значній кількості майже не додалося — це 20-30 тисяч гектарів. Це мало низку причин, одна з них — відсутність прозорого ринку землі, тому що вкладають нові інвестиції насамперед у власну землю.

Наступна деталь, яка ϵ не менш важливою. У нас в країні ϵ декілька зрошувальних систем: Нижньодніпровська, Дунай-Дністровська та інші. ϵ магістральні канали, де розміщуються насосні станції, там жодним чином не можна проводити приватизацію. Крайні насосні станції однозначно, на мою думку і на думку комітету, можна віддати у власність об'єднанням водокористувачів для того, аби вони залучали інвестиції, краще та більш ефективно розподіляли воду по цих крайніх насосних станціях.

Ці об'єднання водокористувачів створюються за принципом подвійного кворуму. Перший кворум — залежно від кількості оброблюваних земель, другий кворум — один член, один голос. Чому так? Щоб у великих не було бажання не враховувати думку малих, а у малих не було бажання зловживати правами інших.

Законопроект розроблявся трьома міністерствами, комітетом і Світовим банком. Прошу підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Будь ласка, запишіться на виступи від депутатських фракцій та груп: два — за, два — проти.

Лозинський Роман Михайлович.

ЛОЗИНСЬКИЙ Р.М. Прошу передати слово Володимиру Цабалю.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Цабаль Володимир Володимирович.

ЦАБАЛЬ В.В. Шановні колеги, давайте я скажу дуже простою мовою, зрозумілою для всіх, хто не розбирається в аграрному бізнесі.

Кожен із нас жив чи живе в будинку, і колись у нас були ЖЕКи. Коли ЖЕК керував майном будинку, він не був зацікавлений у тому, щоб покращувати це майно, збільшувати кількість зелених насаджень і так далі. Для цього був запроваджений механізм ОСББ. І там, де цей механізм спрацював, де власники квартир об'єдналися і стали власниками всього будинку, там ситуація значно покращилася. Власники були зацікавлені у тому, щоб інвестувати в облаштування свого будинку, прибудинкової території і так далі.

Так само і тут. Створення організацій водокористувачів стимулюватиме власників земель — користувачів меліоративної системи інвестувати в інфраструктуру, покращувати її, а не залежати від незрозумілих організацій, чиї інтереси не завжди збігаються з інтересами власників землі.

Звичайно, в цьому законопроекті ϵ дуже багато нюансів, які до другого читання треба доопрацювати. ϵ зауваження, ϵ коментарі на тему: як зробити так, щоб власники великих наділів не змогли, скажімо так, мати значно більший вплив, ніж власники малих наділів. Ці всі питання потрібно вирішити, але в цілому законопроект дуже прогресивний і його потрібно підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Чорноморов Артем Олегович.

ЧОРНОМОРОВ А.О. Дуже дякую, пане Голово. Шановні колеги, чув різні дискусії, коли зійшов з трибуни. Хочу всіх запевнити, що даним законопроектом урегульовується процес створення та діяльність організацій водокористувачів. Якщо всіх цікавить як у плані голосування буде цей, можна сказати, неприбутковий кооператив функціонувати, то це відбуватиметься за принципом: один учасник, тобто одна людина — один голос, що є найважливішим.

Якщо ти входиш до організації водокористувачів саме в цій локації, до якої йдуть певні насосні станції і канал, то неважливо, у тебе 10 гектарів і ти входиш до цього кооперативу, чи у тебе тисяча гектарів. Найважливіше, що на з'їзді буде працювати схема: одна людина — один голос. Це дасть змогу в майбутньому залучати інвестиції для того, щоб ми могли підняти меліоративну систему не тільки на півдні України, а й навіть піти трошки далі, оскільки клімат у нас наразі змінюється.

Шановні колеги, дуже прошу підтримати даний законопроект, який дасть нам змогу залучити більше інвестицій для розширення системи меліорації та зрошення в Україні.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Івченко Вадим Євгенович.

ІВЧЕНКО В.Є., член Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). «Батьківщина». Колеги, у нас на сьогодні дійсно застаріла система зрошення, і хочу нагадати, що сьогодні у нас близько 1,5 мільярда кубів води використовується для поливу. Звичайно, найбільше води використовує Херсонська область. Найбільше дає Каховський магістральний канал — 1 мільярд кубів.

Тепер щодо структури системи зрошення в Україні. Є загальнодержавні, міжколгоспні і внутрішньогосподарські споруди. Перші дві фінансуються з державного бюджету. Ефективність фінансування ви бачите і знаєте, що відбувається з цими системами. Внутрішньогосподарські споруди у 2003 році постановою Кабінету Міністрів України було передано безпосередньо сільським і селищним радам. Деякі з них навіть отримують орендну плату.

Але що відбувається на сьогодні, колеги? Потрібно залучати інвестиції саме на утримання внутрішньогосподарських споруд. Що потрібно зробити? Передати їх об'єднанням водокористувачів. І тут, колеги, ідея зрозуміла. Але є проблема в цьому законопроєкті. Ви бачите, що відбувається в залі і хто хоче пролобіювати під конкретні прізвища! Я знаю ці прізвища і називав їх на засіданні комітету. Те саме сьогодні відбувається і в залі, люди не хочуть під конкретних лобістів голосувати.

Колеги, об'єднання водокористувачів має діяти як кооператив, один голос – одне підприємство, і це буде вірно. Це перше.

Друге. Якщо сьогодні сільські і селищні ради отримують кошти, ми повинні передбачити компенсатори.

І третє, найважливіше. Ми маємо забезпечити саме внесення до Державного реєстру речових прав на нерухоме майно прав на ці меліоративні системи. Не на труби, а саме речові права. Коли буде власність, буде інвестиція.

«Батьківщина» утримається від голосування за цей законопроект.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Герасимов Артур Володимирович.

Хтось буде наполягати на виступах з мотивів?

Герасимов, і переходимо до голосування. Будь ласка, запросіть народних депутатів до залу.

ГЕРАСИМОВ А.В., член Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановні колеги!

Шановні українці! Хотів би сказати, що «Європейська солідарність», звичайно, підтримує законодавче регулювання діяльності суб'єктів господарювання у сфері гідротехнічної меліорації земель. Але щодо цього конкретного законопроєкту, він, на жаль, потребує дуже суттєвого доопрацювання. Моментів дуже багато.

Попередні промовці зосередили вашу увагу на багатьох із них, але на чому я хотів би наголосити. Наразі законопроектом не передбачається врегулювання прав дрібних водокористувачів, і якщо ми приймемо законопроект в існуючому вигляді, може статися так, що ці права дійсно будуть попрані і підуть рейдерські захоплення більш дрібних господарств великими господарствами. Ми ж, навпаки, маємо запобігти монополізації і захопленню зрошувальних систем.

Тому «Європейська солідарність» буде утримуватися під час голосування за цей законопроект у першому читанні. Але якщо всі ці речі будуть виправлені до другого читання, звичайно, ми його підтримаємо.

I наостанок. Останніми днями дуже багато говорять про Північно-Кримський канал і постачання води в Крим. Хотів би ще раз наголосити, вода в Кримможе піти лише після повної деокупації і звільнення Криму Україною. Це «червона лінія».

Дякую за увагу (Оплески).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, переходимо до голосування. Будь ласка, займіть своїм місця.

Відповідно до частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України ставиться на голосування пропозиція про прийняття проекту Закону «Про організації водокористувачів та стимулювання гідротехнічної меліорації земель» (№ 5202) за основу з пропозицією комітету щодо врахування запропонованих уточнень при підготовці до другого читання.

Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

(3a) - 221.

Рішення не прийнято.

Ставиться на голосування пропозиція про направлення проекту Закону «Про організації водокористувачів та стимулювання гідротехнічної меліорації земель» (№ 5202) в комітет для підготовки до повторного першого читання.

Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

(3a) - 279.

Рішення прийнято.

Дякую.

Шановні колеги, останнє питання нашого позачергового пленарного засідання— це проект закону $N \ge 2164$, але прошу керівників депутатських фракцій та груп і керівника профільного комітету підійти до трибуни, треба узгодити один технічний момент.

Отже, шановні колеги, переходимо до розгляду проекту Закону «Про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України щодо вдосконалення окремих положень у зв'язку із здійсненням спеціального досудового розслідування» (№ 2164).

На трибуну запрошується голова Комітету з питань правоохоронної діяльності Монастирський Денис Анатолійович.

Шановні колеги, хвилину уваги! Артуре Володимировичу! Щойно відбулося засідання комітету, на якому було прийнято додаткову таблицю, де було враховано три поправки. Комітет одноголосно, я так розумію, підтримав ці поправки. З керівниками фракцій ми також це обговорити. Зараз Денис Анатолійович Монастирський поставить кожну з цих трьох поправок на підтвердження. Тобто це не поправки з голосу, вони пройшли комітет. Але він має їх озвучити, тому що технічно вони не роздані в залі, щоб всі почули. Підтримали, можливо, ні, але сподіваюся, що вони будуть підтримані, тому що інакше такий закон не буде нормально працювати, а у нас немає часу.

Три поправки на підтвердження, і потім голосуємо за законопроєкт в цілому (Шум у залі). І на поправках наполягаєте? Тоді три поправки на підтвердження. Будь ласка, запросіть народних депутатів до залу. Перша хвилина: виступ — голосування, друга хвилина: виступ — голосування, третя хвилина: виступ — голосування. Сергію Володимировичу, можна вас на хвилинку, поки народні депутати збираються?

Шановні колеги, якщо я правильно розумію, 5 хвилин — виступ замість поправок. Зараз три поправки на підтвердження, а потім переходимо до голосування. Немає заперечень? Будь ласка, не розходьтеся.

Денисе Анатолійовичу, яка поправка ставиться першою на підтвердження?

МОНАСТИРСЬКИЙ Д.А., голова Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Колеги, сформована таблиця додаткових поправок. Тут є три поправки, які розроблені відповідно до рішення Комітету з питань правоохоронної діяльності, засідання якого відбулося щойно.

Перша поправка стосується внесення змін до статті 297¹, де зазначається, що спеціальне досудове розслідування...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Вибачте, що перебиваю. Зачитайте, будь ласка, поправку.

МОНАСТИРСЬКИЙ Д.А. Я зачитую. Зазначається, що спеціальне досудове розслідування здійснюється на підставі ухвали слідчого судді у кримінальному провадженні стосовно підозрюваного, який переховується на тимчасово окупованій території України, на території держави, визнаної Верховною Радою України державою-агресором, з метою ухилення від кримінальної відповідальності та/або оголошений у міжнародний розшук.

Саме це формулювання дублюється в усіх статтях, які стосуються даного положення. У даному випадку ця поправка стосується внесення змін до статті 297^1 .

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, будь ласка, підготуйтеся до голосування. Поправка ставиться на підтвердження. Необхідно набрати 226 голосів. Запросіть народних депутатів до залу, будь ласка.

Готові голосувати? Всі підтримують цю поправку?

Ставиться на підтвердження поправка 1 з додаткової таблиці, яка щойно була затверджена комітетом. Її щойно озвучив Денис Анатолійович Монастирський.

Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

(3a) - 280.

Рішення прийнято.

Поправка 2 ставиться на підтвердження, правильно? Будь ласка.

МОНАСТИРСЬКИЙ Д.А. Шановні колеги, те саме формулювання дублюється в поправці, що стосується внесення змін до статті 297⁴ Кримінального процесуального кодексу України, де частина перша викладається в такій редакції: «Слідчий суддя відмовляє у задоволенні клопотання про здійснення спеціального досудового розслідування, якщо прокурор, слідчий не доведе, що підозрюваний переховується від органів слідства та суду на тимчасово окупованій території України, на території держави, визнаної Верховною Радою України державою-агресором, з метою ухилення від кримінальної відповідальності та/або оголошений у міжнародний розшук». Також ці слова дублюються в абзаці третьому частини третьої.

Прошу підтримати та підтвердити цю поправку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставиться на підтвердження поправка 2 з додаткової таблиці, яка щойно була затверджена комітетом. Позицію комітету ви щойно почули.

Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

(3a) - 275.

Рішення прийнято.

Поправка 3.

МОНАСТИРСЬКИЙ Д.А. Поправка 3. Та сама редакція, стосується частини третьої статті 323, де абзац перший пропонується викласти в такій редакції: «Судовий розгляд у кримінальному провадженні щодо злочинів, зазначених у частині другій статті 297¹ цього Кодексу, може здійснюватися за відсутності обвинуваченого (*in absentia*), крім неповнолітнього, який переховується від органів слідства та суду на тимчасово окупованій території України, на території держави, визнаної Верховною Радою України державою-агресором, з метою

ухилення від кримінальної відповідальності (спеціальне судове провадження) та/або оголошений в міжнародний розшук». Це фраза, яку ми вносимо.

Прошу також підтвердити цю поправку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставиться на підтвердження поправка 3 з додаткової таблиці, яка щойно була підготовлена комітетом. Позицію комітету ви щойно почули.

Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

(3a) - 278.

Рішення прийнято.

Дякую.

Сергію Володимировичу Власенку 5 хвилин замість розгляду поправок, і переходимо до голосування. Будь ласка, не розходьтеся, можливо, Сергій Володимирович швидше завершить.

ВЛАСЕНКО С.В., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Дякую, шановний пане Голово! Я спробую швидше, тому що розумію, що всім хочеться додому, але питання спеціального досудового розслідування — це вкрай важливе питання, яке може стосуватися практично кожного громадянина України, виходячи з переліку статей, на які зараз хочуть розповсюдити спеціальне досудове розслідування.

Моя позиція є більш жорсткою, ніж загалом позиція у фракції «Батьківщина» з цього питання. Я вважаю, що спеціальне досудове розслідування — це спеціальний юридичний інструмент, це мікрохірургія, яка повинна мати дуже обмежений спосіб застосування. Я розумію, що правоохоронним органам дуже хочеться провести розслідування без підозрюваного, обвинуваченого, передати справу в суд без підозрюваного, обвинуваченого, ще бажано без його адвоката, щоб тільки суддя і прокурор разом заслухали справу, винесли вирок, а потім ми чомусь дивуємося чому по таких справах у нас з'являються рішення Європейського суду з прав людини.

І тому, коли у нас залишається... До речі, моє чітке розуміння є наступним: ці норми мають застосовуватися, я підкреслюю, лише у справах Майдану, а саме проти осіб, які в незаконний спосіб переховуються на території країниагресора — Російської Федерації і на окупованих територіях. Крапка. Щодо всіх інших територій, у нас є цивілізовані форми спілкування, вони називаються «міжнародна правова допомога», а також заяви на екстрадицію, і цим треба користуватися. Якщо, вибачте, у нас навіть щодо Януковича була обмежена кількість звернень на його видачу з Росії, що можна говорити з приводу інших питань.

Ще раз підкреслюю, на жаль, законопроект сьогодні формулюється в такий спосіб, що під спеціальне досудове розслідування потрапляє, зокрема,

стаття 191 Кримінального кодексу України. Кожен бізнесмен в Україні знає, що таке стаття 191. Це дубинка проти бізнесу. І якщо бізнесмен оголошений в некоректний, неправильний спосіб у міжнародний розшук, це означає, щоб без нього можна слухати справу, без нього можна розглядати це питання, без нього можна вирішувати питання щодо його винуватості чи невинуватості. При цьому в некоректний спосіб збалансована така відсутність обвинуваченого, підозрюваного більш активною участю захисників.

У такому вигляді цей законопроект точно не відповідає існуючій практиці Європейського суду з прав людини. Тому ще раз повторюю, шановні колеги: я розумію, що всі хочуть до дому, кожен хоче швидше натиснути зелену кнопочку, але це точно буде зелена кнопка проти діючої практики Європейського суду з прав людини.

У мене в руках зауваження Головного юридичного управління Апарату Верховної Ради України на 14 аркушах. Червоним виділені зауваження, щодо яких є сумніви з точки зору конституційності цього законопроекту. Я розумію, що є вже бажання проголосувати, я розумію, що комітет ще раз зібрався, я розумію, що комітет запропонував редакцію, яка трошки покращує існуючу ситуацію, це беззаперечно, але вона не знімає ключової проблеми: величезних дверей для свавілля правоохоронних органів, в тому числі і по відношенню до великого, малого та середнього бізнесу. Не хочу бути Кассандрою, але можу спрогнозувати, що такий закон буде використано не лише у справах Майдану, він може бути використаний проти малого та середнього бізнесу. Я обіцяв пану Голові завершити раніше, я завершую раніше.

Дякую (Оплески).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Переходимо до голосування. Шановні колеги, запросіть народних депутатів до залу. Готові голосувати?

Ставиться на голосування пропозиція про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України щодо вдосконалення окремих положень у зв'язку із здійсненням спеціального досудового розслідування» (№ 2164) у другому читанні та в цілому з необхідними технікоюридичними правками.

Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

((3a)) - 258.

Рішення прийнято.

Закон прийнято (Оплески).

По фракціях та депутатських групах покажіть, будь ласка.

Дякую, шановні колеги. Позачергове пленарне засідання Верховної Ради України оголошується закритим.